

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen **vasárnap és csütörtökön.**

Előfizetési ár:

negyedévre 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal

méréselt árjegyzék szerint számít fel

Elfogultság nélkül.

III.

Hát bizonyítsunk! olvassuk a simista ujság fejére, hogy minden esetben hazudik, amikor akár azt állítja, hogy a Sima Ferenc ellen folyamatba tett bűnfenyítő ügyekben, akár azt, hogy az ellene nyitott csődben ő a hatalom által üldözött mártír volna, aki ellen azért tör a főispán, merthogy ő itt a hatósági önkény és túlkapás ellen egyedüli védelmezője a nép érdekeinek.

Nagy erdő a bűnfenyítő ügyek az a sokadalma, ami Sima ellen folyamatban van vagy már lefolyt. Kezdvé a közönséges becsületsértésen vagy a személyes szabadság megsértésén fel a sikkasztásig és kauciószédelgésig mindenféle csunya vádat gyűjtött ez az úr — tüzes parázként — a fejére és számokban kifejezve, a most folyamatban levő 6 mentelmi ügyén kívül, melyek mindegyikében kiadatni javasolja őt a mentelmi bizottság, legújabb képviselőkódésének ideje alatt még 16 mentelmi ügyét tárgyalta — a párbajvétségeket bele nem számítva, a törvényhozás, melyek közül csak három esetben nem

adta ki a Ház, ellenben tizenháromban kiadta.

Késztelenül érdekes volna ez ügyek mindegyikét szellőztetni, mert az adatok mindről rendelkezésünkre állanak, de akkor kötetet kellene írunk. Így hát csak a legujabbakat, azokat szedjük ki, amelyekkel olyan nagyon szereti a népet bolondítani, hogy mindezekben a főispán és a megyei hatalom üldözi őt, az ártatlan baránykát.

Itt van mindjárt az első számú ilyes ügye. Sikkasztás büntetvével vádolja Kirschbaum Vilmos nyomdavezető Budapestről Sima Ferencet. Az ügyet a Ház mentelmi bizottsága, a budapesti királyi törvényszék megkeresésére, a f. évi május 5 ki ülésében tárgyalta és azt az előterjesztést tette, hogy — miután a fenforogó esetben panaszló kárára elkövetett, a büntető törvénykönyv 335. és 356. §-a szerint minősülő sikkasztási büntett ismerve i fentforogni látszana k és a panaszolt jogselekmények és panaszolt képviselő személye közötti összefüggés a bemutatott vizsgálati iratok és eredeti okmányok által beigazoltatnak: ezért ez ügyben Sima Ferenc

mentelmi jogát felfüggeszteni javasolja, — amiazóta meg is történt.

Ki ismeri Szentesen Kirschbaum Vilmos nyomdavezetőt? Azt hisszük, senki, aki Simához közel nem áll és bizonyosan a főispán is most hallja először ezt a nevet.

Nos, Kirschbaum Vilmos, a kezünk közt levő hiteles okmány szerint azért tett Sima ellen a budapesti törvényszéknél sikkasztásért fenyítő feljelentést, mert Sima a Vörösmarty-könyvnyomdát a maga felelősségére vette át, ott Kirschbaumot 3 évre nyomdavezetőnek alkalmazta és ezért a nevezett betűszédőtől kétszáz frt kauciót vett fel. A 3 évből fél év alig telt el és a nyomda csődbe jutott. Sima adósa maradt Kirschbaumnak 80 frt fizetéssel, a 3 havi felmondásért járó fizetésével és bár levélben ígérte, hogy a 200 frt kauciót ennek a szerencsétlen munkásnak 1898. szept. 26-án visszaadja, ezt nem tette meg, hanem a kauciót elköltötte, ahogy a panaszbeadvány magyaros öszinteséggel kimondja: elsikkasztotta.

Vajon a főispán ugratna bele Simát a ba, hogy e szegény munkástól kauciót vegyen fel és elverje? Vagy

TARCA.

Angyal szállt a földre.

Angyal szállt a földre
Ici-pici angyal,
Ragyogó szemekkel,
Aranyszőke hajjal.
Olyan ártatlanul
Mosolyog az ajka,
Mintha egy menyország
Tündökölne rajta.

Gondtalanul fekszik
Fehér csipkeágyan,
Mint a kis madárka
Virágos fa ágán.
Pici szája néma,
Mégis oly beszédes,
Olyan sokat beszél
Jó anyja szívéhez.

Tán az angyalokról,
Tán a mas világról,
Szerelemből fésző
Hajnalhasadásról?
Mit banja azt anyja,
Mit törődik azzal,
Csakhogy megjött végre
Az a kicsi angyal.

Olthatatlan vágygyal
Olyan régen várta.
Csakhogy beteljesült

Szive legszebb alma!
Nyíló bokor alján
Mit neki madárdal?
Az egész világ sem
Ér föl e kis lánnyal!

Ragyogó verőfény
Kora nyíló hajnal,
Valóra vált álom
Az a kicsi angyal!
Az az ő élete,
Az az ő világa,
Teli boldogsággal!
Igaz menyországa!

Angyal szállt a földre,
Ici-pici angyal,
Ragyogó szemekkel,
Aranyszőke hajjal.
Olyan ártatlanul
Mosolyog az ajka,
Egy egész menyország
Tündököl ott rajta! . . .

Juhász Sándor.



Vallomás.

Írta: Purjesz Lajos.

Értem. Szegény anyátlan árva leány voltál. Szeretted az uraság kocsisát s az is szeretett téged. Szép voltál és apád mindenképen gazdaggá akart tenni. Szegények vol-

tatok, de azért mindennap eljárt hozzáatok a jegyző. Te nem voltál hozzá barátságos, nem is igen beszéltél vele. De apád nagyon szerette, hiszen vitt neki sokszor palinkát, meg a községi földeket is olcsón juttatta neki.

Egyszer aztán megakartá kérni a kezdet. Apád természetesen örült, de te hallani sem akartál róla. Nem szeretted. Pedig azt mondta, hogy úriasszony lesz belőled, kivágtott kocsin fogsz járnai, kalapot emel még a tisztartó úr is. De te még se szeretted.

Sorozás volt a faluban. Az uraság kocsisát besorozták, harmadszorra. Voltak akik azt mondták, hogy ez a jegyző munkája meg a szolgabiróé, a ki rengeteg nagy úr és sokszor mulatott a jegyzőnél. Te nem tudod. Mikor aztán a szegény Gyurkát elvitték katonának, megigérted neki, hogyha tiz esztendeig tart is a szolgálati ideje, megvárod.

Ő nem hitte. A falu már akkor sokat beszélt. Azt mondták, hogy a jegyző nemcsak nappal, de éjjel is jár hazatokhoz. A szolgabiró is megígérte apádnak, hogy nem sokára megteszi bírónak. Te meg sokat, nagyon sokat sirtál. Kivált mikor a kisbíró megmondta, hogy a Gyuri küldözget neked levelet, de azt a jegyző úr olvassa el s aztán elégeti. A jegyző pedig mindig sűrűbben

talán a munkást ugrasztotta bele a vádfeljelentésbe, akit nem is ismert? Ki lesz olyan higvelejtű, hogy ezt elhiggye. — A nép, a munkásosztály önzetlen barátja, a Csongrádme gyében önmagát egyedül becsületes embernek dicsőítő Sima ime így védi a nép, a munkásosztály érdekeit.

Lássuk a második esetet. Ebben okirathamisítás, csalás, sikasztás és hűtlen kezelés büntetvel van Sima Ferenc vádolva, ezt az ügyét a mentelmi bizottság szintén f. évi május 5 én tárgyalta és mint hogy a kivonatilag ismertetett tényállás sok tanú vallomásával igazoltatott és minthogy a panaszolt jogcselekmények és Sima képviselő személye közt az összefüggés kétségtelen, ennélfogva a bizottság ezt esetben is felfüggeszteni javasolja Sima mentelmi jogát, ami azóta szintén meg is történt már.

A vádat tevő ez esetben első sorban Burg Dénes, aki 2 eredeti részvénytel igazolta, hogy részvényese a »Gazd. gőzmalom részvénytársaság« szentesi cégnek és akihez, panaszosokként, a kezünk közt levő hiteles okmány szerint, az előnyomozás stádiumában Varga József és 13 társa is csatlakoztak. Ugyanezen mentelmi ügynél szerepelnek ezenkívül Szánthó Lajos dr. mint a »gazdák és iparosok hitelszövetkezete« felügyelő bizottságának elnöke és Purjesz János dr., mint az elhalt Filó Tihamér dr. csődtömegének gondnoka.

A Burg Dénes, Varga József és társai bűnvádi feljelentése arra szól, hogy Sima Ferenc a tulajdonát képezett gőzmalomból először: »Sima Ferenc-féle gőzmalom, gépműhely és fakeskerkedés rész-

vénytársaságot« csinált 100 forint névértékű 500 db. részvénytel, tehát 50000 forint alaptőkével, amelyre az alapszabályok 5. §-a szerint 50 százalék, tehát 25 ezer forint állítolag be is fizetett. Ez 1895-ben történt és Sima Ferenc magát választotta meg vezérigazgatónak. 1896-ban ez a részvénytársaság, a gépműhely és soha meg nem kezdett fakeskerkedés felhagyásával »szentesi munkások és termelők tésztaársaság« néven új néven változott át, Sima Ferenc igazgató indítványára kimondván az átalakított alapszabályok 5. §-ában, hogy az 500 db. 100 forint névértékű és bemutatásra szóló részvény mind teljes értékben be lett fizetve, tehát ekkor állítolag már az egész 50 ezer forint részvénytőkét befizették a részvényesek. Ekkor már 200 korona befizetéséről kiállított részvényeket bocsátottak ki. Végül azonban 1897-ben, Sima Ferenc elnöklésével tartott rendkívüli közgyűlésében ismét átvedlett a társaság »Gazdasági gőzmalom részvénytársasággá«, Sima Ferenc elnök-igazgatónak választották és az alapszabályok 5. §-án csak annyit változtattak, hogy — a részvények névre szólók és teljes értékben befizetve lettek.

A Burg Dénes vádfeljelentése folytatott tartott vizsgálat során kihallgatott károsultak vallomásaiból és a csatolt jegyzőkönyvekből meg a szakértői véleményből az tűnik ki, hogy a három átvedlésen átment részvénytársaság a két első állapotában voltaképpen tényleg soha nem létezett, csak formailag alakult meg, alaptőkéje nem volt, mert a részvényekre soha befizetés nem történt, a mérleg valótlán adatokat tartalmaz és ezért, tekintettel a cégjegyzékek közhitelességére és nyilvánosságára, ezen társulatok

alakításában az okirathamisítás ismérve fenforogni látszik. Hozzájárul ehhez, hogy az első alakuláskor aláírásra kibocsátott aláírás iven egyes név-aláírások hamisaknak ismertettek fel, az utolsó alakuláskor felvett jegyzőkönyv tartalma és az azon levő aláírások szintén hamisaknak találtattak ki. Ez az okirathamisítás vádjá.

A csalást a feljelentés és a Sima kiadást kérő szegedi törvényészek abban látja, hogy a most működő részvénytársaság alakításakor kibocsátott aláírás ivhez csatolt feltételek, az aláírások beszerzése után, az aláírók megkérdezése és beleegyezése nélkül más feltételekkel lettek utólag kicserélve és mert állítolag Sima az aláírások gyűjtésekor számos egyének azt mondta, hogy saját malomátvételére alakít részvénytársaságot, holott ezt egészen értéktelen, a semmi vagyonnal nem bíró tarhonyarészvények eladásával eszközölte.

A sikasztás vádjá arra szól, hogy Sima állítolag nemcsak a gőzmalom adta el a részvénytársaságnak 30000 forintért, hanem a csúvárházat is és bár ezt Sima Ferenc elnöklésével tartott közgyűlésen eladni határozták és a vevő: Nóbik Mária Simának a vételár kifizette, ő pénz a részvénytársaságnak soha át nem adta; továbbá nagyobb mennyiségű pénzeket vett ki a társaság pénztárából — mint igazgató — adóra, adósságok és kamatok fizetésére, vasszekrényvételre stb., de ezeket a célokra állítolag soha nem fordította, a társaság részvényeit saját személyi tartozásait biztosítására elzálogosította, a részvényekre pénzt vett fel, de azzal soha be nem számolt.

Végül a hűtlen kezelés

járt hozzá. Egyszer apád meg is zsidótt mert nem voltál barátságos hozzá. S mikor te azt mondat, hogy utalod, mert a multkor megcsipte azarcodat: apád szörnyen megharagudott. Azt mondat, hogy ez így szokas. Te meg sirtál. A jegyző mindig kisasszonynak szólított, de nekem nem tetszett ez a megszólítás. Gyuri másképen mondat, nem cifrán, de azért nagyon szépen.

Egyszer aztán apád — pityókás állapotban jött éppen haza a községházáról — egész határozottsággal kijelentette, hogy a jegyzőhöz ad feleségül. Három nap mulva lesz a kézfogó. Te nagyon jó, szófogadó leány voltál, de nem akartál ebbe belegyezni sehogy sem. A többi lányok pedig hogy irigykedtek rád! Még az ispán úr lanyája is szivesen hozzá ment volna. De Istenem, mikor te mást szerettél! Sokat, nagyon sokat sirtál. Kimentél a temetőbe édesanyád sírjához panaszkodni, de a szomorú sír nem vigasztalt meg. Kődös, hideg novemberi nap volt. Öreg szüléd ott talált a sírnál, a mint összekulcsolt kézzel imádkoztál. Leoldta nagy kendőjét, betakart vele s aztán hazamentek. Az öreg asszony is azt mondat, hogy bele kell törődnöd abba, a mit apád parancsol. Hiszen javadat akarja. Hiába ellenkez-

tél, nagyon a lelkedre beszélt. Sirtál még sokat, de végre is beletörődél.

Aztán nagy dinom-dánom következett. Apád megölte mind a két birkátokat, a boric meg, melyet édesanyád nevelt, eladta s bort is hozott a zsidótól. A kézfogón ott volt az egész falu, mert a jegyző úgy kívánta. Csak te nem szerettél volna ott lenni. De hiába, megtörtént. Erőltetted az örömet, apád pedig túlboldog volt. A szolgabíró úr — azt mondják — valami gyönyörű szépen beszélt s ivott az egészségdre. Te nem tudsz róla semmit, csak úgy másoktól hallottad. »

Mikor vége volt a mulatozásnak, sokat, rendkívül sokat beszéltek rólad a faluban. Ki irigyelt, ki meg sajnált. Te ki sem mentél az utcára. Magad sem tudod, hogy miért, de valamitől féltél.

A jegyző pedig nagyon sűrűn jött hozzá. Mindennap legalább háromszor. Nagyon cifrákat mondat, te nem is igen értetted, de ő nagyokat nevetett rajta. Őlébe vett ölegetett, csókolott. De Gyuritól ott az éj alján, mikor a dinnyeföldre mentél nem ilyen csókot kaptál. Pedig az csak egy volt.

Apád rendkívül boldognak érezte magát, mindennap ott lehetett látni Ábrissnál.

Egyszer aztán elküldte a jegyző valami

hivatalos ügyben a szolgabíró úrhoz. Nehezen vártad, hogy hazajöjjön, hiszen már esetedet. De nem jött. Hanem a jegyző vacsora idején, mint mindig úgy most is pontosan megérkezett. Te nagyon megijedtél át is akartad hívní öreg szülédet, mert valamitől féltél. De ő nem engedte. Azt mondat hogy te vagy a legszebb lány a világon hogy boldoggá teszed s hogy ő mennyire imád téged. Es folyton ölelt, mindig csókolott Mikor átkarolt, a szíve hevesen dobogott, mikor megcsókol az ajka égett, mint a tűz Te nem tudod, mit éreztél, csak arra emlékezel, hogy a jegyző úgy reggelfél ment el tőled. Kinéztél a kapun utánna. Talán apádat nézted, de az is lehet, hogy kémltetted, ébren van-e valaki. Nem láttál senkit.

Apád ez alatt nagyokat ivott a szolgabíró úrral.

Másnap te megint sokat sirtál, még többet mint máskor. Pedig a jegyző nem jött el. Többet soha. Azt beszéltek, hogy szabadságot kapott és apját látogatta meg Eleinte nem igen törődött veled, de később mindig nehezebben nehezebben vártad. De nem jött. Már eltelt három — négy hét, de a jegyző mégse jött.

Egyszer aztán a kisbíró — a ki Gyú

büntették gyanúja azért terheli Simát a Burg Dénes vádfeljelentése alapján, mert vezérigazgatói állását felhasználva, saját egyéni tartozásait képező olyan 2350 frt értékű váltót fogadtatott el a részvénytársaság nevében, melyért atársaságnak ellenértéket nem adott s amely váltó forgatására meghatalmazást nem kapott; ezen váltó törlesztésére a részvényekre befolyó összegből 1090 frtot fordított; a többi is a részvénytársaság fizette ki, hogy elzlogosított részvényeit visszakaphassa.

Im, ezek a Burg Dénes vádfeljelentésében foglalt bűnügyi Simának, a kérdés ezekkel szemben az lehet: joga volt-e Burgnak a bűnvádi feljelentést megtenni?

Simáék azt vitatják: nem volt oga. A józan ész és a törvényesség a mellett van, hogy feltétlenül joga volt, mert nem az a fő: vezetik-e őt, mint részvényest a malomrészvénytársaság részvénykönyvében, hanem, hogy tényleg jogos tulajdonosa-e ilyen részvényeknek? Ezt a körülményt pedig beigazolta azzal, hogy a vádfeljelentéshez két részvényét is csatolta, melyeknek jogos tulajdonosa, mert pénzért vette mindkettőt. Mint részvényes a fentvázolt szédelgések által bizonyosan megkárosítva érzi magát és mint károsultnak joga van panaszkodni.

De Simáék azt mondják: a főispán ugrasztotta bele Burgot a feljelentésbe, hogy Simát üldözhesse és ezért patikajogot is ígért neki.

Hol van az a patikajog? Tudunkkal Burg Mágocsra folyamodott patikajogért, melyet aztán egy, a főispán és a megyében mindenki előtt ismeretlen egyén nyert el. Hát hol van ebben a főispáni protekció?

rinak jó barátja volt — azt mondta, hogy ne várjad, mert valahol messze másik faluban jegyzősködik. És te még többet, sokkal többet sirtál mint másszor, pedig nem szeretted. Apád mindig részeg fővel jött haza Ábristól s csakhamar üresen maradt az istállólok.

Ott ültél a padkán, mikor egyszer a kisbíró levelet hozott. Azt hitted a jegyző írja. Pedig nem az írta, hanem Gyuri. Elolvastad és megint nagyon sokat sirtál... Gyuri tudja, hogy nem vagy oka semminek, azt írta, hogy ne törődjél a világ nyelvével, ő még most is szeret, kész megbocsátani s meghívul kiszabadulni, első dolga az lesz, hogy feleségül vegyen...

És te...?

Te már nem mehatsz hozzá, érzed hogy nem mehatsz... A pletykázó nénikék megvetnek, a falu leányai nem beszélnek veled, a legények nem hívnak táncba, az utcza porában játszó gyermekek is megcsúfolnak...

Értelek, szegény gyöngye leány, értelek...

Nem te vagy a hibás.



Csak hülye ember hihet el olyant, hogy — ha megígéri — szavának is nem áll egy főispán egy semmisnek mondható patikajog szerzésénél. És még hülyébb, aki elképzei, hogy Burg, ha a főispáni ígéretnben csatlódik, merő bosszúból is vissza nem vonja a vádját Sima ellen.

Ennek a bárgyú mesének tehát nincs alapja, épp így a többinek se.

Hogy árulják a cséplőgépeket. A

cséplőgépeket készpénzért, részletfizetésre, gépraktárosok és ügynökök útján, szóval mindenképen árulják már manapság és a gazdaközönség érdekében cselekszünk, amikor különösen az ellen óvjuk őket nyomattékkal, hogy utazó ügynökök közvetítésével gépeket ne vegyenek, mert ha a figyelemzető szóra nem hallgatnak, épp olyan csúfosan be lesznek csapva, mint ahogy már eddig is több szentesi gazdát becsaptak a vigéc urak.

Most ismét járják az alföldet ezek a furfangos eszű ügynökök. Kettő közülük: Korányi Viktor és Wesszely Mór a Nicholson-féle gépgyár ügynökének mondja magát és ezek, mint a kullancsok csimpalykoznaq és ezek a gazdaemberben, hogy szapora beszédű szóval behálózják.

A gazda — mondjuk — semmi rábeszélésre sem akar velük vásárt csapni. Akkor aztán az ügynök fordít egyet a soron és így kínálja árúját:

— No, vegye meg kend a gépet, mi meg kitanitatjuk a fiát okleveles gépésznek.

Ez az ígért csábítja az öreg gazdát. Hogy az ő fiából valami jeles gépmester legyen: ez biztató. Ki is jelenti, hogy üsse kő, ha a fiú kitanul, belemegy az alkuba.

A vigéc csak erre les. Nyomban írást tesz a gazda elé, hogy írja alá a kontraktust.

— Hát miféle kontraktust? kérdezi gyanakodva a földi.

— Azt, amiben arra kötelezzük magunkat, hogy a fiát gépésznek tanitatjuk ki; feleli a ravasz ügynök. És hogy ne írni alá az öreg gazda azt az írást, bizony csak aláakanyarítja ő annak a nevére.

Meg se nézi akkor, mi van a cédulán. Csak mikor később betűzni kezdi, mikor a ravasz ügynök már más tanyán, más eszközzel csap be más gazdát, akkor látja, hogy csúnyán becsapták, mert biz az írás arról szól, hogy ő kegyelme egy 3400 frtos cséplőgépet megvételére kötelezi magát.

Más esetben ismét más szerrel csapja be a cséplőgép eladásban utazgató vigéc a gazdát. Mikor ugyanis látja, hogy semmiképen se boldogul vele, elibe tesz egy papirost, hogy írja alá a nevére meg a lakhelyét, — csak éppen azért, furfangoskodik az ügynök, hogy meg legyen náluk a gazdaram címe, ha árjegyzéket mit akarnak küldeni.

A gazda gyanútlan alákörmöl és — csak akkor hűledez, mikor Budapestről a gyártól megkapja az értesítést: küldik a cséplőgépet ennyi meg ennyi frt utánvétellel, a többi hátralékos vételért rátáblázzák a földjére. Mert az a papiros, amit az ügynöknek gyanútlan aláírt, esetleg erre is meghatalmazást ad a gépgyárnak.

Tudunk olyan esetet, melynél egy gazda 1300 frtot fizetett csak azért, hogy nekiküljék neki a cséplőgépet, melyre ilyen

szerrel csikarta ki tőle a laza erkölcsű furfangos vigéc a megrendelést. Egy kicsit drágán megfizetett könnyen hívés az ilyen, melynek még a régi példásod se lehet mentése, hogy: kárántanul a magyar.

Nem kell az ilyen dolgokban senkinek a maga kárántanulnia. Hiszen mi is nem most először figyelmeztetjük a gazdákat, hogy óvakodjanak a gazd. gépekben utazó ügynököktől, nehogy rászédjék őket. Nem kell hát egyebet tenni, csak hallgatni a jó tanácsra és kellőképen óvakodni.

Iparpolitikánk új alapjai.

Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter a napokban olyan törvényjavaslatot nyújtott be a képviselőházban, mely ipari fejlődésünknek fényes perspektívát nyit meg előttünk. Ez a törvényjavaslat az iparnak nyújtandó állami kedvezményekről szól és az 1890. évi XIII. törvénycíket fogja felváltani. Teljes egészében akkor értjük meg a benyújtott törvényjavaslat fontosságát, ha figyelembe vesszük a miniszternek az indoklásban kifejtett azt a szempontját, hogy — mivel az ország ipari szükségletei a népesség emelkedésével és a műveltségnek a lakosság szélesebb rétegeiben való öröndetesebb fejlődésével évről évre fokozatosan növekednek és ezen szükségletnek csupán csekély hányadát fedezi az ország saját ipari termelése; minthogy továbbá a nagymérvű ipari behozatal következtében állandóan nagymérvű adózója marad az ország a külföldi iparának; elegendhetlenül szükséges gondoskodni az ipari fejlődés előmozdítására alkalmasnak bizonyult eszközök további joghatályáról is.

Hatalmas kifejezője ez a felfogás mindazoknak az óhajoknak, melyeket nemcsak iparosaink, hanem egész társadalmunk is több évtized óta nem szűnik meg hangoztatni, de amely óhajtaival — sietünk megjegyezni, — eleve is kötelezettséget vállalt arra nézve, hogy szolgálatába áll a kereskedelemügyi miniszter azon politikai vezérfelének, melyet ő a következőkben állapított meg.

... a hazai fogyasztást a hazai termelésben biztosítani, mely elv érvényesítése különböző szerves intézkedéseket és nyilvánosság bevonását igényli, hogy a fogyasztóközönség, szükségletei beszerzésénél a hazai ipart vegye igénybe.

Ez az elv a törvényjavaslat minden intézkedésében egyöntetű szétosztással érvényesül s tulajdonképen ez a legbecsebb tartalom az egész alkotásban. Természetes, hogy ez az alapelv első sorban általános nemzetgazdasági értékkel bír, s egyúttal jelzi is azt az óriási különbséget, mely a régi törvény és az új törvényjavaslat szelleme közt felfedezhető.

Ami a gyáraknak, illetve ipartelepnek nyújtandó kedvezményeket illeti: általában véve, a tervbe vett új rendelkezések alig térnek el a meglevő 1890. évi XIII. t. cikkben biztosítottaktól, amennyiben abban állanak, hogy a törvényjavaslatban foglalt vállalatok felmentettek a keresetadó, a bányaadó és a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója alól, úgyszintén az ezek után járó közszégi pótdadó, a kamarai illetékek és az általános jövedelmi pótdadó alól. Elengedtetnek végül az atratási illetékek s közszégi díjak, a részvénytársaságok pedig ezenfölül bélyeg- és illetékmentességben részesülnek megalkulásuk vagy tökéfelemelés alkalmával.

Rendkívül fontos a törvényjavaslatnak az az intézkedése, 9 §, mely szerint a törvényhatóságok, varosok és községek oly gyárakat és ipartelepeket is felmenthetnek a törvényhatósági, illetőleg közszégi adó fizetése alól, amelyek ezen törvény rendelkezései alá nem esnek.

Rendkívül fontos pedig ez az intézkedés azért, mert — mint a törvényjavaslatból kétségtelenül kitűnik — a kormánynak elköltendő szándéka az ipari

decentralizáció. A nélkül, hogy a főváros rohamos fejlődését irigységgel néznék, többször volt alkalmunk hangsúlyozni, hogy egészséges iparpolitikát csak decentralizáció útján teremtett vidéki géppontok alkotásával lehet megcsinálni. Mint előbb jeleztük, a törvényjavaslat e kívánalomnak a legteljesebb mértékben elegendet tesz.

Lényeges előnye a törvényjavaslatnak az, hogy a már meglévő és virágzó ipárgalakkal szemben keletkező új vállalatokat nem támogat; de ezzel szemben — ami ugyan csak egyik legfőbb intézkedése — védelmébe veszi a kézműipart, a kisiparost és a háziipart is.

Hát ezt valóban igen szerencsés gondolatnak tartjuk. Az iparüzés mindkét ágazatának igen fontos hivatása van s bizony eddig gyáripár és kézműipar egyformán csak pangottak. Már pedig a kézműipar és háziipar kedvezményes elsőrangú állami feladat, különösen abból a szempontból, hogy így mégis rengeteg, — eddig tényleg és felhasználatlanul volt heverő munkaerőt lehet hasznosítani.

Általában az iparnak nyújtandó állami kedvezményekről szóló törvényjavaslat új életet, friss vért önt ipari alkotásainkba és fényesen világítja meg azt az utat, melyen haladnunk kell, ha komolyan akarjuk és szívnünk is viseljük iparunk és ezzel közgazdaságunk életerős felvirágzását. H e g e d ű s Sándor kereskedelmiügyi miniszter jelenléte a jellemző erővel mutatott rá ezekre a feladatokra és mindenképen hazafiúi kötelességekre, melyek a magyar társadalmat iparunk céltudatos, erős pártolására egyenest kötelezik. Ime a kormány megtette az első lépést ipari viszonyaink átalakítására, de a sikert hozzákötötte a nemzet hazafias öntudatának megnyitkozásához, ahhoz, hogy a hazai ipar pártolását ezenül nem csupán frazsának, hanem elemi kötelességnek tartsa minden polgár.

Intéző körünk és férfaink figyelmét mindenestre szükségesnek tartottuk a beálló fontos változásra még idejében felhívni, hiszen kezükben van társadalmunknak a küzdelemre való együttartása, szervezése és meggyőződésünk szerint, a diadalra juttatása is.

Ujdonságok

Szentes, 1899. november 23.

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrád-vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 27. én, holnap délelőtt 10 órakor tartja a havi rendes ülését a vármegyei háza kistermében. Ugyanaznap délután 3 órakor ugyanott a fogyni választmány ülésez.

— **Vizsgálat a városi adóhivatalnál.** A Szentes városi adóhivatalban — mint erről már hírt adtunk — vizsgálatot kezdett meg L a k o s Imre dr. polgármester. E vizsgálat-hoz csatolta a képviselőlet közgyűlése az adópénztáros beadványát is és egyúttal a polgármester mellé egy 4 tagú küldöttséget rendelt. Ez a küldöttség, a polgármester elnöklésével szerdán délután folytatta a vizsgálatot és csütörtökön, az adóhivatal ügykezelésére vonatkozó részében hirtelen — váratlanul be is rekesztette azt, miután N a g y József adóügyi tanácsnok kijelentette, hogy ő a polgármesterrel nem tárgyal és a kérdésekre feleletket nem ad. A tanácsnok e kijelentés után eltávozott s miután nála nélkül a bizottság minden további vizsgálatást céltalannak tart, erről haladéktalanul felterjesztést is intézett az alispáni hivatalhoz. Az adópénztár kezelésére vonatkozólag pénteken délután kezdődött a vizsgálat, melyet azonban pénteken este félbeszakítottak az időre, amíg a főkönyveket a bizottság által erre felkért szakértők tüzetesen átnézik és erről a jelentésüket betérjesztik. Előreláthatóan ez a vizsgálat hétfőn vagy kedden nyer befejezést.

— **A bővülő Tömörkény.** Tömörkény rövid idő óta él önálló községi életet, mióta Mindszenthót, mellyel eddig együtt adminisztráltak mint csatolt pusztát, — különvált. Az új községnek kezdetben nehezebb esett az önálló teherviselés, most azonban könnyítve lesz a során, mert Fehértó pusztát, mely eddig Csanyhoz tartozott, most Tömörkényhez csatolják át. A belügyminiszter arról intézkedő és a vármegyei tegnap le érkezett rendelete úgy intézkedik, hogy Fehértó nem mint csatolt pusztát, hanem mint Tömörkény község határának kiegészítő része lesz a községnél kezelendő, miután korábban is mint ilyen kiegészítő rész tartozott Csanyhoz. A lehértói pusztát becsatolása tehát semmi újabb adminisztrációs terhet nem ró a nemrég alakult új községre, ellenben a puszták lakóinak teherviselési hozzájárulása jelentékenyen meg fogja könnyíteni a tömörkényieknek a teherviselést.

— **Műkedvelő-előadás.** A ma esti műkedvelő előadás, melyet egy alkalmi társaság rendez a szegény sorsú iskolás gyermekeknek felekezeti különbség nélkül való segélyezésére, ismételtén felhívjuk a község figyelmét, mert méltóan megérdemli a társadalm minden rétegének érdeklődését a nemes cél, melyet a ma este szereplő műkedvelők maguk elé tűztek. Többfelől került fel a kérdés, vajon az iparosifjak önképzőegyletének műkedvelő társasága rendez-e a mai estét? Nem az rendezi; de nem is ez a fő ebben az előadásban, hanem az emberbaráti cél, melyet előmozdítani társadalmi kötelesség.

— **Műtépítés.** A vármegyei törvényhatósági műutak midszenti átkelési szakaszának építési tervei és költségvetése a napokban érkeztek le a kereskedelmiügyi miniszteriumtól, mely a tervekben némi lényegtelen módosításokat eszközölt, ami mellett azonban — mint a miniszteri rendelet mondja — a közigazgatási bejárás a jelzett szakaszon megtartható. Ezt a bejárást még ez évben meg is fogják tartani és így jövő évre a midszenti átkelési szakasz is ki lesz építhető.

— **Az anyjukért szenvednek.** Vadházaságban élt öv. N a g y Ferencné Szentesen M o l n á r Károly asztalossal. Az asszony fia: Ferenc meg Lajos békén túrték ezt addig, amíg egy este a szomszéd szobából azt nem hallották, hogy anyjuk összekapott a kedvesével, aki erre felkapva a nagy konyhát, rátámadt az asszonyra, hogy agyonszúrja. A Nagy-fiúkkal ekkor együtt volt a házban pajtásuk, H o r v á t h Lajos is, aki kibizatta őket, hogy ne hagyják az anyjukat, mert M o l n á r már rá is fogta a kést az asszonyra, mikor H o r v á t h a szobába benyitott. A két testvér erre megrohanta az asztalost, akinek H o r v á t h egy bottal úgy a kezére koppintott, hogy a kést elejtette, aztán addig ütötték anyjuk kedvesét, míg az vértől borítva, eszméletlenül terült el a földön. A lába is eltört. Mikor M o l n á r felgyógyult, feljelentette a legényeket, kik fölött f. hó 21 én látott törvényt a szegedi bíróság. A végtárgyalás izgalmas volt, mert az asszony ott is a kedvesét védte a fia ellen, amire a királyi ügyész, vádbeszédjében sötét társadalmi tényként is mutatott rá úgy, hogy a törvényszék enyhén ítél az anyjuk védelmére kelt és most ezért megszenvedő fiúk fölött. N a g y Lajost 6 heti, N a g y Ferencet és H o r v á t h Lajost 14—14 napi fegyházra ítélték, de meglakolt a késsel fenyegetőző M o l n á r Károly is, mert a törvényszék, közsénd elleni kihágás miatt, 20 frt fő és 10 frt mellékbüntetéssel sújtotta.

— **A kúta nem fertőzötték.** A számos tifuszeset, melyekről mi is megemlékeztünk és amelyek okának fűrkészésénél P o l l á k Sándor dr. vármegyei főorvos arra a tapasztalatra jutott, hogy a megbetegültek csaknem minden esetben kütvizet ittak itthon vagy a

tanyán, mielőtt tifusza estek, arra indította a főorvost, hogy egy ilyen tanyai kút vizéből egy palackra valót felkűdönd a vármegye útján a belügyminiszteriumhoz, hadd vizsgálja meg az orsz. bakteorológiai intézet: nincse vízben valami fertőző anyag, különösen a tifusz baktériuma? — A vizet odafönt megvizsgálták és a miniszteriumtól tegnap már le is érkezett a megválasztó a megnyugtató jelentés, hogy a vízben a tifusz baktériumának semmi nyoma nem található. Így hát még is más okra vezethető vissza és nem a kütvizivásra a mult hetekben előfordult számos tifusz megbetegülés.

— **Halálozás.** Csongrádól kaptuk a gyászírt, hogy Blá z s i k Márton nyugalmazott szolgabíró ott a napokban elhalálozott. Az öreg úr a földcen járt kint, ott egy árokparton megcsúsza, elecsert s úgy látszik, abban, hogy felemelkedni képtelen volt, szörnyű kínokat szenvedett annyira, hogy ruháit is letépte magáról. Az ekkor szenvedett sérülés és a nagy meghülés idézte aztán elő a veterán volt tisztviselő halálát, aki így nem soká élvezhette nyugdíját.

— **Piknik.** A hogy az idő derecsdik és az idő zordasága, valamint a hosszú esték szórakozás céljából úgyszólván a társas érintkezésre kényszeritencen bennünket, — egyaránt követik a táncvígalmak, melyek szórakoztatás mellett bizonyos emberbaráti kötelességet is szolgálnak: minden alkalommal juttatván némi segélyt az emberbaráti könyörületére szoruló szerencsétleneknek, vagy egy egy emberbaráti intézménynek. Alig múlt el a kereskedők legutóbbi társasvacsorával egybekötött estélye, utána már a lutheránus pikniken mulattunk, s már is úgy jobb batyuból előtt állunk, melyet a tánckedvelő kereskedő ifjúság rendez, a kereskedelmi alkalmazottak felségélyezésére, — a T a b a k-féle ujonnapölt diszteremben. Az agilis, — mintegy 30 tagból álló — rendezőség mindent elkövet, hogy egy — a község minél nagyobb részét egybegyűjtő, s a község minden mulatni vágyó igényeit kielégítő estély rendezése mellett, minél nagyobb összeget juttasson a humanus célnak is. Ezen mulatságra, mely a jövő hónap 9-én fog megtartani, meghívókat nem küldenek szét, mivel a résztvevőket aláírásával gyűjtik, azok azonban, kik ily aláírásra felkérve nem lettek volna, de a mulatságban részt óhajtanak venni, forduljanak a rendezőség bármely tagjához s ez irányban óhajtsuk a legnagyobb készséggel fog kielégíttetni.

— **Legényölés a csárdában.** A szentesi csendőrségtől vasavert nehéz rabot szállítottak be a mult hét végén a szegedi csilagtörtönbe. V e l c s o v Rókus volt ez a rab, aki — mint a Sz. N.-ből olvassuk, azzal van vadolva, hogy egy szentesi csárdában egy pohár pálinkán összekulombözött a cimborájával, P a t y o r Péterrel, akiből a szó szoros értelmében kitaposta a leiket. Az eset úgy történt, hogy P a t y o r a csárdában ut és egy pohár palinka volt előtte. Később befordult a csardába V e l c s o v is, a cimborához csatlakozott és mikor beszédközben P a t y o r félrefordult, elitta előle a pálinkát, V e l c s o v, mikor ez meglátta, azt kérdi a cimborától;

— Hát kigyelmed az én pálinkámra szomjazott?

— Arra; feleli emez.

— No, én ezért megszorogatom kendet; pattant fel Patyor.

— Én is ott leszek ám, vág vissza a cimborára.

Birok mentek, ütötték verték egymást míg végre V e l c s o v legyűrte a társát a földre és patkos csizmájával úgy keresztlégelt, rugdosott a testén, hogy P a t y o r a a szenvedett belső sérülések következtében meghalt.

— Hunyecz Károly szentesi csendőrhadnagy derítette ki az esetet, Velcsó-vot elfogta, aki előbb mindent tagadott ugyan, de végre a bizonyítékok súlya alatt megtört és vallomást tett.

A gyilkost kezén lábán megvasalva, szuronyok közt vitték be a szegedi börtönbe.

— Az élelmesség netovábbja. Kinek nincs kedves hozzátartozója: anyja, apja, férje, neje vagy gyermeke, kik ne örülnének, ha életnagyságú fényképekkel otthonukat díszíthetnék és ki ne fogadna el egy ily 60 cm. magas, szép kivitelű fényképet, pláne ha ezt ingyen adja a Párisi Nagy Áruház (Budapest, Kerepesi-út 38) minden egyes vevőjének, ki 10 frtért bevasárol, egy bármely fénykép után elkészített művészi kivitelű életnagyságú képet. Mivel azonban nem vásárol egyeztetve 10 frt-ért, az ingyen fényképet pedig mindenki szeretné, az áruház ezen akkép segítette, hogy a 10 frt részletekben is levásárolható. Ugyanis minden kisebb bevásárlásról egy boont kap a vevő és ha ezek a 10 frt megvaladják; az ingyen fényképet, a mely testvérek között is megér 10 frtot, kiszolgáltatják. Figyelmeztetjük t. olvasó közönségünket, hogy szükségletüket itt szerezzék be és az áruház újonnan megjelent és eddigieket felülmuló képes nagy árjegyzékét hozzassák meg.

— Táncpróbá. Rácz János okl. táncitanító december 10-én tartja tanítványival táncpróbát. 1 korona belépődíj szedése mellett, melyre felkéri az érdeklődők becsapartfogását. A táncpróbán jelenlévők kedélyes estélyben részesülnek, mulattató jelenet-táncal egyckétké. A mulattató jelenetek: Eljegyzés lámpafénynél. Harmuczkét darab zászoló és Sorshúzás zsebkendővel. 2-2

— Egy pohár víz: egy élet. Csongrádon történt az eset. Legények mulattak a lakziban. Domokos János egy pohár vizet kínálta ifj. Palásthi Józsefnek s mert ez nem itta azt meg, hát ráöntötte, mire a megszégyenített legény, bosszút forralva távozott. Ez délen volt. Délután zenezővel ment végig a lakodalmas menet az utcán. Palásthi kicsalta a muzsikásból, elment hazulról, lesni a menetet. Ahogy azonban a legények észrevették, kiugrott a sorból Domokos meg más legények, hogy kiszorítsák. Palásthi futásközben egy botot talált, felkapta és támadó ellen fordulva veje, fejbe ütötte az épp közelébe ért Blaskovics Istvánt, aki vízszint úgy vágta a kezében volt sörös poharat támadója homlokához, hogy az menten vértől borítva, eszméletlenül bukott a földre. Nosza erre előkerültek a bicskák, a többi legény rávetette magát a tehetetlen Palásthira s úgy összeszurkálták, hogy az orvosi tudomány nem segíthetett rajta, — behalt sebébe. A bicskás legények meg a törvényszék elé kerültek, mely is f. hó 23-án itélt fölöttük úgy, hogy Sággh Jánost, Polják Pétert, Padzák Istvánt, Szőlősi Lajost és Blaskovics Istvánt 1-1 évi, Marton Józsefet és Domokos Jánost pedig egy évi és egy havi börtönre ítélte el. Szöllősi és Polják megnyugodtak az ítéletben, a többi főlebbezett és valamennyi vádlott terhére ezt tette a királyi ügyész is.

— Köszönetnyilvánítás. A szentesi evangélikus négyelet által f. hó 22-én megtartott jótékonycélú thea estély alkalmával többen felülfizetni szívesek voltak, névszerint Rácz Ferenc és neje 4, — Dr. Matéffy Pál és neje, Kolpa szky Lajos és neje 2-2 Hankiss Károlyné, Berényi László, Dr. Szatmáry Mihály 1-1 frtot, — Dr. Reisz Soma 60, — H. Szabó Ferenc 50 krt, Nevezett úrhölgyeknek és uraknak ez úton is hálás köszönetet mond a rendező ség.

— Végzetes lövés. Kistelekre rándult ki a napokban egy kis szemlére Szegedről két pénzügyőr: Löwi Árpád meg Mile Kálmán. Ahogy beérkeztek a községbe, beértek az ottani pénzügyőri állomásra kissé megpihenni. Itt aztán végzetes szerencsétlenség történt. Löwi a fegyverét akarta meg-

tisztogatni az út porától, fel is nyitotta a puská zavarját, de a töltényt elfeledte belőle kivenni. Fegyvertisztítás közben véletlenül megnyomta a ravaszt is, a lövés eldördült és a golyó a közelében levő Mile nyakán keresztül fűrődve, miután a szerencsétlen ember ereit összeroncsolta, nekivágódott a falnak. Az életveszélyesen megbesúult pénzügyőrt menten beszállították a szegedi honvédkórházba, ahol megvizsgálás után konstatálták, hogy súlyos sebéből felépülhet. A vizsgálat azt is megállapította, hogy véletlen szerencsétlenség esete forog fent.

— Dr. Hofbauer Miklós tb. megyei főorvos Hódsághról a következő nyilatkozatot küldte a Királyi-szifőre Igazgatóságának Közbányára: Góllát malata sörük kitűnő jó ize miatt igen alkalmas a gyógyászatban. Magas tápértéke miatt kiválóan gyengeségnél és ott van indicálva, hol a vérkeringésre javítólag és élénkítőleg akarunk hatni. Alkalmas esetekben betegcímek rendelni fogom ezen előnyös tulajdonságainál fogva. Verszegények táplálkozásait előmozdítja s a testi erő gyorsan gyarapodik.

— Rendőri hírek. Vásáraszomb széd b a n. A csongrádi országos vásár dec. hó 9-én és 10-én fog megtartatni. — A putrik veszedelm e. Bánfi István III. t. 676. számú putrija tegnap délután kigyuladt, s hogy a padlása felhalmozva volt egy kocsis szalma égése a nagy szélben és szárazságban nagyobb veszedelmet nem okozott, azt csak a gyorsan érkezett segély akadályozta meg, mely a tüzet még csaknem letekészésében elfojtatta.

— Katona szökevény. Pozsár János csongrádi illetőségű 46-ik gyalogezredbeli közlegény a f. hó 21-én engedély nélkül elhagyta ezredét, hogy szülővárosában Csongrádon egy rokonának lakodalmán résztvehessen. A szentesi vasút állomáson azonban az az ügyeletes rendőr igazolására szolitotta fel, s ilyennek hiányában a rendőrségre bekiért, mely már át is szolgáltatta felettes hatóságának.

* A visszanyert erő. Fiatal leánynak gyakran veszedelmes, ha szünetlenül emésztő munkával keresi meg mindennapi kenyerét. A szükséges levegőt és szabadban mozgás hiányzik neki és ezért lassan elsovad, mint a növény, mely nem kap levegőt és világosságot. Végre verszegény lesz olyan gyorsasággal, a minőről környezete nem is álmodik. A verszegénység következményeit sajnos, eléggé ismeri mindenki. Az arc sápadt lesz és fákó, a foghús és az ajak szintelen lesz. Ezzel együtt szívdobogás, lélekzethiány, gyakori főfájás, szédülés, olykor sokáig tartó ájulás és emésztési zavar lép föl. A véredényekben kevesebb lesz a vér és különösen a vértessékék sűrűsége és mennyisége szenved. Egy pillanattal sem szabad késni, hogy ezt a bajt, mely végzetes lehet, megszüntessük. A helyes eszköz erre az elgyöngült vér helyreállítása a Pink-pilulák használatával, a melyek eddig mindig legyőzték a verszegénységet.

A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és hat doboz ára 9 frt. Gérard Alice kisasszony, húsz éves, szővőnő Clairegoutte-ban, Fraize mellett, (Vosges-Franciaország) nagyon ismerte e pilulák értékét és teljes bizalommal is használta ezeket.

— Már három év óta, írja levelében, nagy verszegénység kintott és ennek következtében úgy elgyöngültem, hogy már a haláloamat vártam. Munkámat, mely kenyeret adott, nem tudtam már folytatni, járni sem tudtam már, nem aludtam, étvágyam eltűnt, mindentől undorodtam és ha bármit ettem, mindjárt kihánytam. Fájt a fejem, nem tudtam lélekezni. Egészen lesújtott a kétségbeesés, hogy nem kereshetek többé kenyeret és nem segíthetem többé családomat. Valaki, aki részvételt volt irántam, két skatulya Pink pilulát hozott nekem és az olyan jó hatással volt, hogy még három ska-



erőmet.

Kitűnik tehát, hogy a Pink-pilulák a vér fölrisztításával meggyógyítják azokat a betegségeket, a melyeket a verszegénység idéz elő, minő például a sárgaság, sorvadás, verszegénység, idegesség, skrofula stb. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerárban, Budapest, Király-utca 12.

Nyilttér. Nyilatkozat.

Miután még mindig erősen tartja magát az a hír, hogy az állami végrehajtók az én előterjesztésem folytán küldettek Szentesre, újból kijentem, hogy az állami végrehajtók a nagym. m. kir pénzügyminiszterium 90.607 1899. sz. rendelete folytán lettek kirendelve; egyszersmind a most említett hír rossz hiszemű terjesztőit aljas rágalmazóknak és hitvány gazembereknek nyilvánítottam.

Szentes, 1899. november 25.
Nagy József,
adóügyi tanácsnok.

Van szerencsém a t. jogkereső közönség tudomására hozni, hogy **ügynyévi irodámat Szegeden, Károlyi-útca 2. szám alatt; (Tóth Péter fűszerkereskedő és Barsay Károly gyógyszerész urak városi bérház melletti háza) megnyitottam.** Tisztelettel: **Dr. Széll Gyula.**

Mint hogy a tavasz előrehaladásával osemőt, gyermeket és felnőttöt egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott **MOHAI ÁGNES-forrásunk** vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olad, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavasi és nyári évszakokban kedvelt övezetszerkét szerepel, másrészt, mert dús szénaveartartalmánál fogva, specifiqus óvószor is a tiphus, cholera és a gyermekek tiphoid-szerű tavasi-nyári hasmenése ellen. Ehez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bébántalmak ellen, míg szoptatója e víz használatát folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejt nyer. A már meglévő gyomor- és béb hurutos gyermekeknel és felnőttéknél gyógyítja. kellemesen hatván be szén-savánál fogva a gyomor és bél idegére; a gyermekek lázas megbetegedéseinel pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hűghajtó és a szomjalt oszillapító hatásánál fogva.

es Kedvelt borviz. es
A mohai Ágnes-forrás kezeleése.

16-16 Főraktár:
Édeskuty L.
cs. és kir. udvari szállító
Budapest, V., Erzsébet-tér 8.
Kapható ifj. KOVÁCS SÁNDOR főzetlemben és felsőpárti főköztöltőben.

Laptalajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. MATYÁFY FERENC
Társ-szerkesztő: BANYALVI LAJOS.



Balogh Lajos III. 427 számú háza szabadkézből eladó.

Értekezni lehet tulajdonossal a fenti szám alatt.



A ki

jó és olcsó varrógépet akar
venni, szerezze azt be Wellisch Vilmosnál Szentesen.

Hol kaphatók a legjobb

Zeneeszközök?

Ez ma nagy kérdés. Tegyen ön kísérletet a BRÜCKNER Ferenc hangszeryárával SCHÖNBACHBAN, Eger mellett (Csehország). Meg fog győződni, hogy ott vásárol a legjobb. Több kiállításban sokszorosan kiöntetve.

Iskolahegedűk dronként 2, 2,50, 3, 4, 5, 6 frtig.
Zenekari hegedűk, jóhangúak, drbja 8, 10, 15 frt.

Szülő-hegedűk, kiváló hanggal, a legnagyobb művészeknek is igen ajánlható drbja 20, 30, 40, 50, 80, 100 frt.



Ziterák, puszpángból, drbja 6, 7,50, 8,50 10 frt
Ziterák, palizanderből, drbja 10, 12, 15, 20 frt
Ziterák, teljesen palizanderből, gépezettel, darabja 20, 25, 30, 40, 50 frittól 150 frittig, valamint mindenféle zeneeszközök, húrok és kellékek jótállás mellett küldetnek szét (A nem tetsző visszavéttetik). Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Régi mester hegedűk ujjakkal felcseréltetnek vagy megvételnek.

Egy vidéki gőzmalomban azonnali belépésre, szakképzett főmolnár kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Ifj. Szathmáry Pál.

I. tized 226. számú háza eladó.

Értekezhetni fenti szám alatt a tulajdonossal. 3—1

Pályázati hirdetmény

A szentesi kerületi betegsegélyző pénztárnál lemondás folytán megüresedett évi 60 frittal javadalmazott jegyzői állásra pályázati hirdetnek. Felhívhatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajják, hogy pályázati kérvényüket f. év december 3-ig a pénztár hivatalos helyiségében nyujtsák be.

Szentesen, 1899. november 5.

Elnöki megbízásból:

Koncz Imre,
h. jegyző.

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel u arany éremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb körökben kitűnő sikerrel használt közszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású a test bármilyen csúzos bántalmái, u m. köszvény, csúz, reuma, ischiás, asthma stb, ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idűltebb esetknél is már egyszeri bedörzsolésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapestén: Török József úr gyógyszerárban, Király-útcza 12. és dr. Egger A. úr gyógyszerárban, Váci-körút 17. szám. — Ugyszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárban, valamint a készítő

WDDER GYULA gyógyszerésznel

S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítenek.

Ugyszintén SZENTESEN:

Ifj. Várady Lajos, Gömbös László gyógyszerészeknél. 10 8

Hirdetmény.

Szerencsés vagyok az igen tisztelt közönség tudomására hozni, hogy

közjegyzői irodámat

a kurcaparti-útcában a Kiss Zsigmond úr háza és a Kiss Pál-féle ház közt fekvő, előbb Horváth-féle háztelken épült I. t. 169. számú új házba tettem át.

Szentes 1899. november 25.

3—1 Bolyó Kálmán,
kir. közjegyző.

4309/tk. 899.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zsótér Piroska, Tóth Józsefné szegedi lakos végrehajtatónak, Zsótér Lujza Schranc Györgyné pécsi lakos végrehajtatás szenvedettek elleni 31 frt tőke követelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbírótság területén lévő, Mindszent községben fekvő, a mindszei 2. sz. tjkönyvben A. f. 61. hr. sz. alatt felvett ingatlanból végrehajtást szenvedett illető 1/4 ad része s illetve a végrehajtási törvény 156 §-ánál fogva az egész ingatlanra 400 friban ezennel megállapított kikiáltási árban az 1899. évi december hó 22-ik napján d. e. 9 órakor Mindszent község székhelyében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 40 friban készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóságnál 1899. évi okt. 12-én
KATKICS, kir. albiró.

4665. | tk. 899.

Árverési hirdetményi kivonat

A szentesi kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint Zsótér Piroska Tóth Józsefné szegedi lakos végrehajtatónak Zsótér Lujza Schranc Györgyné pécsi lakos végrehajtatás szenvedett elleni 31 frt 20 kr s járulékal iránti végrehajtási ügyben 4309. | kv. 899. sz. alatt kibocsátott árverési hirdetményben a mindszei 2. sz. telekkönyvben A. f. 61. hr. sz. alatt felvett ház és beltelekből végrehajtást szenvedett illető 1/4 ad része s illetve a végr. törvény 156. §-a értelmében az egész ingatlanra a végrehajtási árverés úg a fentebbi költségek behajtása, mint a vagyonközösség megszüntetése céljából is 400 friban kikiáltási árban elrendeltetik s annak Mindszent község székhelyében leendő megtartására 1899. évi december hó 22-ik napjának d. e. 9. órája kitűztetik. — Miről a 4309. | tkv. 899. sz. árverési hirdetményben 1—11-ig megnevezettek e végzés által értesítendők.

Kelt Szentesen, a kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóságnál, 1899. november hó 5. én.

KATKICS kir. albiró.

Legolcsóbb varrógép bevásárlási forrás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy sikerült nékem az ezen a vidéken is előnyösen ismert **Délmagyarország első és legnagyobb kerékpár és varrógép főraktára:**

Kemény Lajos, Hm.-Vásárhely

képviselőt meg szereznem és így Szentesen a Kossuth-útcán létező mechanikai üzletemben egy nagyválasztékú varrógépraktárt nyitottam, hol állandó nagyraktárt tartok:

"Singer" rendszerű csolnakos és karikahajós, valamint Phönix, Minerva, Wheeler és Wilson családí Wheeler és Wilson 12 D. (cipész) Colibri, Cilinder és Vibrating varrógépekből családí és ipari használatra; ezen varrógépek nálam, a legolcsóbb árakon,

5 évi jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Dús választék, varrógéprezsek, felszerelések és kristály kenőolajokban.

Javítások gyorsan és legpontosabban eszközöltetnek.

Midőn a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem, maradok kiváló tisztelettel:

DEMETER FERENCZ,
műgépész.

6—1

6

húzásra érvényes jótékonycélú — sorsjáték a budapesti poliklinikai egy-sület kórháza javára — sorsjegy ára csak

1 KORONA.

Főnyeremény:

100,000

Korona ért.

5 nyeremény á 20.000 kor. stb. ért.

Kivánatra 20% levonással készpénzben kifizettetik.

Első húzás

visszavonhatatlanul
már január hó 4-én.

Megrendeléseket pontosan teljesít:

A

NAGY JÓTÉKONYS. SORSJÁTÉK
KEZELŐSÉGE

A Budapesti Poliklinikai Egyes. kórh. javára
Budapest, IV., Kossuth-útca I. sz.

SZENTES
KÖZP. TAKARÉKPÉNTÁR.

BRÁZAY KÁLMÁN
SÓSBORSZESZ
KÉSZÍTMÉNYE.



NAGY ÜVEG ÁRA-2 KOR.
KIS ÜVEG ÁRA-1 KOR.

Használati utasítás minden üvegehez mellékelve van.

Világhírű, rendkívül jó hatású háziser bedörz-szolás által, meghűléses esetekben: csúsz, küszvény és fülzsakgatásnál, hurutos szembajoknál, toroklob-nál, differtisznél, fogfájásnál, migrain, hajhullás és lábizzadás ellen. Gyógyógymódra (massage) orvosi tekintélyek által ajánlott kiváló szer. Használati utasítás, melyben minden egyes baj ellen miként alkalmazása e szernek részletesen le van írva, minden üvegehez mellékelve van. 3-2

Gyártási hely Budapest.

Kapható minden fűszerkereskedésben és gyógytárban. Számos elismerő levél a világ minden részéből.

Richter-félc

Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziser ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörz-szölésésként alkalmaztatik küszvényénél, csúznál, tagszaggatásnál és meghűlések-nél és az orvosok által bedörz-szölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. 60 c. frt. üvegentí árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; fő raktár: Török József gyógy-szerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmá-lyal igen óvatosan legyünk, mert több kisebb-értékű utánzat van forgalomban. **Ne akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nél-kül mint nem valódi utasítsa vissza.** RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT cs. és kir. udvari szállítók.



A Kőbányai Királysörfőző

Góliát Maláta Kávéja
a legtáplálóbb.

Ugyanazon malátából készül, a melyből a hírneves

Góliát Malátasör
melyet Dr. Korányi és Dr. Kétly budapesti és Dr. Benedict bécsi egyetemi tanár urak ajánlásai kísérnek és a melyet idegbajoknál, vérszegénység-nél, emésztési zavaroknál és gyengeségeknél mindenki sikerrel használ.

A Góliát Maláta Kávé
minden más kávépótléknál jobb, táplálóbb és egészségesebb; megrendelhető:

LANDAUER IGNÁCZ és FIAI
bpesti nagykereskedő cég vezérképviselőn él

A Góliát Malátasör
megrendelhető: a Kőbányai Királysörfőző r.-t. gyári irodájában Kőbányán és városi iro-dájában Budapesten, VII. ker., Kertész útca 30.

Elsőrendű hazai gyártmány.

Mégis csak leg-jobb a mindenütt kapható

Fiumei

Csokoládé

es

Cacao

H I R D E T M É N Y.

Ó cs. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása alapján ezennel megkezdetik

a XXI-ik magyar királyi államsorsjáték

rendezése, melynek remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótékonycélokra fog fordítani.

E sorsjáték összes, 7691 ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint 365,000 koronára ragnak és pedig:

1 főnyeremény — — 150.000 korona	10 nyeremény — — á 1.000 korona
1 „ — — 50.000 „	20 „ — — „ 500 „
1 „ — — 20.000 „	50 „ — — „ 100 „
1 „ — — 10.000 „	100 „ — — „ 50 „
2 nyeremény — — á 5.000 „	1000 „ — — „ 20 „
5 nyeremény — — á 2.000 „	6500 „ — — „ 10 „

Az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki. 4-4

A húzás visszavonhatatlanul 1899. évi december 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal ó. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (IX., Cse-pelrakpart, félemelet), a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi adó- és sóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál és minden vá-rospan és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közegnél.

Budapesten, 1899. augusztus hó 1-én.

M. kir. lottójövedéki-igazgatóság.

20 százalék engedményt kap mindenki,

20 százalék engedmény!

GUMMI

és **halbólyag**, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **ÓVSZER**, férfiak és nők részére. Ára tucatonként eredeti párisi minőségben frt 1.-, 2.-, 3.-, 4.-, 5.-, 6.-, 7.- és frt 8.-. Bouts americ. tucatra frt 9.-, 4.- és frt 5.-.

Női óvszerek: HASSE tanár-féle frt 2.-, MENSINGER tanár-féle frt 2.50, Dr. GARLET-féle frt 3.- darabonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók.

Hőgy szivacsok. valódi párisi, tucatonként frt 2.-, 3.-, 4.-, 5.- és frt 6.-.

Dianna öv havi kötő nőknél, legjobb a világon, darabja frt 2.50.

— Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve. Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges bekládása után.

J. REIF. Bécs, Brandstätte 3.
1881-ben alapítottott hírneves higiéniai specialista cég.

ki e hirdetésre hivatkozik!

20 százalék engedmény

ELADÓ HÁZ

Bene István III. 191 sz. alatti (Veinmann iéle) háza mely áll, három rendbeli lakásból, lakatos és asztalos műhelyekkel, 518 nyszögludvar tér kerttel együtt vagy pedig a IV. t. 304 számú háza kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni a tulajdonossal utóbbi szám alatt. 3—2

A díjak
rendkívül mérsékelték

LOVAK ÉS SZARVASMARHAK

15—14 biztosítása.

A magyar kölcsönös állatbiztosító társaság mint szövetkezet
BUDAPEST, IX., Ferenccs körút 30.

biztosításokat elfogad lovak és szarvasmarhák elhullása következtében beállott káresek megtérítésére.

Kárterítési igénye fennáll, ha közönséges és járványos betegségekben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, továbbá ha kényszerűvágás rendeltetik el.

Az intézet élén állanak a következő földbirtokosok: báró Stojanovics György. elnök, báró Ambrozy Gyula, gróf Bethlen Balázs cs. és kir. kamarás, orsz. képviselő, dr. Bély László, orsz. képviselő, Chernel György cs. és kir. kamarás, országy. képviselő, báró Jósika Gábor, cs. és kir. kamarás, orsz. képviselő, gróf Korniss Károly, főrendi társ, báró Nyáry Béla cs. és kir. kamarás, gróf Ráday Gedeon, dr. Simay Aladár, a Magy. agrár- és járadékbank r. t. gazd. tanácsosa, dr. Tetétleni Árpád ügyvéd, Tahy István, cs. és kir. kamarás, Pestm. gazd. egy. alelnöke, Zaleski Jenő, dr. Pajor Ignác vezérigazgató.

Felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynökségek.

A díjak rendkívül mérsékelték

Tóth Lászlónénak

Veresegyházi tanyaföldje és I. t. 615 sz. alatti háza, valamint Tóth Lászlónak (Tóth Árpád féle) háza kedvező feltételek mellett örök áron eladó. 6—2

Üzlet átadás!

Átadandó vidéki városban egy szépen berendezett

vas és fűszerüzlet,

mely sok — környékbeli községi, urasági és géptulajdonos — vevőkkel bir. Czim a kiadóhivatalban. 6—3

ELADÓ HÁZ.

Ifj. Varga Imre kispiaici háza 10 évi törlesztés mellett eladó; mely évenként 450 forint házbért hoz.

Értekezni lehet Pandovics lelkész és Vargha Bénéiamin úrknál, vagy Vársárhelyen Vetro Sándorkereskedőnél.

MENYASSZONYOK ÉS VŐLEGÉNYEK

b. tudomására hozom, hogy **ÉKSZER-ÜZLETEMET** úgy kibővítettem, hogy ma már nem szükséges Szegedre vagy Budapestre utazni ékszer vásárolni, mert nálam még olcsóbb árban szerezheti be bárki, mint bármely más városban, mi mellett az is figyelmet érdemel, hogy én a valódi briliánt, gyémánt, opál stb. kövekkért, úgyszintén az arany ezüst és kina-ezüst tárgyakért kezességet vállalok.

KARÁCSONYRA ÉS UJÉVRE!

Karácsony és újév idején alig van ember, aki családja tagjait valami kellemes meglepetésben ne akarná részesíteni. Mint e célra legalkalmasabb tárgyakat ajánlom a n. érd. közönség becses figyelmébe, valódi és tűzben edzett

KINA-EZÜST ÁRÚIM

dúsan felszerelt új raktárát, melyben úgy KARÁCSONYI és UJEVI alkalomra, valamint kiválóan MENYEGZŐI alkalmazásra igen díszes és izléses tárgyak: evőeszközök, asztaldíszek, tea és kávé készletek, zsirandók, gyertyatartók, serlegek stb. vannak állandó készletben.

E tárgyak kitűnő tartós voltáért, a mellett, hogy jelentékenyen olcsóbbak az ezüstárúnál, mindenkor felelősséget vállalok és azok nálam olyan előnyárban vásárolhatók, mint másutt sehol.

Ajánlom továbbá valódi ezüst, arany és ékszerárú raktáromat, mely dúsz és izléses tárgyak izléses, modern kivitele dolgában, minden tekintetben a mai kor színvonalán áll.

Kaphatók nálam továbbá tajték és borostyánkő dohányzó eszközök, jótállás mellett és a legjutányosabb árban.

Üzletem megtekintését a n. érd. közönség figyelmébe ajánlva, vagyok Szentesen, 1898. nov. hó,

tisztelettel:

Csillag Armin, ékszerész.

Legszébb karácsonyi és újévi ajándékok.

Ujannon berendezett és megnagyobbított ékszerüzlet.